

LUKIO LOPPUU, MITÄ ABIVUODEN JÄLKEEN?

Abien vanhempainilta

27.1.2021

Työnhaku

Nuoret ylioppilaat kuuluvat pääosin työmarkkinatuen piiriin

- Työmarkkinatuki on taloudellinen tuki, jolla tuetaan työttömän työnhakijan sijoittumista työmarkkinoille. Se on tarkoitettu työttömälle, joka tulee ensi kertaa työmarkkinoille tai joka ei ole ollut riittävän pitkään töissä (= ei täytä työssäoloehto).
- Työmarkkinatuessa ns.odotusaika (5 kk), jona aikana ei työttömänä työnhakijana ole oikeutettu työmarkkinatukeen
- Aktiivisuus kumoaa maksuестeen eli nuoren ollessa aktiivitoimessa esim. työkokeilussa, työmarkkinatukea maksetaan.
- **työttömyysetuus on aina henkilökohtainen etuus, johon tulee tarkistaa oikeus henkilökohtaisesti.**
- Työttömäksi kannattaa ilmoittautua heti, kun ylioppilasjuhlat on keväällä juhlittu. Näin karenssiaika alkaa heti ensimmäisestä todellisesta työttömyyspäivästä.
- Työttömäksi voi ilmoittautua netissä Te-palveluiden sivuilla www.te-palvelut.fi

Työmarkkinatuen/työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

- ▶ alle 25-vuotiaan ilman ammatillista koulusta olevan työttömän työnhakijan on haettava **joka kevät vähintään kahta tutkintoon johtavaa opiskelupaikkaa**. Muuten voi menettää mahdollisen työmarkkinatuen tai työttömyyspäivärahan.
- ▶ Opiskelupaikoiksi käyvät myös tutkintoon johtavat koulutukset, jotka eivät kuulu yhteishakuun.
- ▶ Lukiossa opiskelevan nuoren, joka saa lukion päättötodistuksen ja yo-todistuksen keväällä, tulee hakea abi-keväänä.

Jatko-opinnot

- Lähtisinkö opiskelemaan
 - 2. asteelle
 - korkeakouluun suomeen tai ulkomaille
 - ammattikorkeakoulut
 - yliopistot
 - kansanopistoon valmistavalle / ammattitaitoa edistävälle linjalle
 - avoimeen ammattikorkeakouluun / avoimeen yliopistoon
- Lähtisinkö töihin
 - Ulkomaille
 - Kotimaahan
 - Työharjoitteluun / työkokeiluun
- Mitä muuta?

Hakeminen 2. asteelle ammatillisiin perustutkintoihin

- Hakuaika: 23.2. – 23.3.2021 klo 15.00 asti
- Haetaan sivuston www.opintopolku.fi kautta
- Voi laittaa 5 hakutoivetta
- Valinnan tulokset tulevat viimeistään 17.6.2021
- Opiskelupaikka tulee ottaa vastaan viimeistään 1.7.2021
- Myös jatkuvan haun kautta voi hakea 2.asteelle

Hakeminen korkeakouluihin

- Haku sekä yliopistoihin että ammattikorkeakouluihin yhdellä hakulomakkeella sivustolla www.opintopolku.fi

Keväällä 2021 järjestetään korkeakouluihin kaksi yhteishakua:

- **Ensimmäinen yhteishaku 7.1.–20.1.**

- Vieraskieliset koulutukset, Taideyliopiston koulutukset
- Hakija voi valita hakulomakkeelle 6 hakukohtetta
- Ei mieluisuusjärjestystä, hakija voi tulla hyväksytyksi kaikkiin hakukohteisiin
- Hakija voi kuitenkin ottaa vastaan vain yhden korkeakoulupaikan samana lukukautena alkavasta koulutuksesta (yhden paikan säännös. Koskee myös jos hakija hakee toisessa yhteishaussa myöhemmin keväällä.
- Tulokset viimeistään 4.6.2021.
- Paikka otettava vastaan viimeistään 16.7.2021 klo 15.00.

- **Toinen yhteishaku 17.3.—31.3.2021**

- Suomen- ja ruotsinkieliset koulutukset
- Hakija voi valita hakulomakkeelle 6 hakukohtetta, jotka tulee asettaa mieluisuusjärjestykseen. Hakujärjestys on sitova.
- Hakija voi päästä varalle ja tulla hyväksytyksi varasijalta
- Todistusvalintojen tulokset julkaistaan viimeistään 31.5.2021, pääsääntöisesti kuitenkin heti kevään yo-kirjoitusten tulosten julkaisun jälkeen.
- Lopulliset valintojen tulokset (valintakoe) ilmoitetaan viimeistään 9.7.2021. Hakijat saavat sähköpostiinsa tuloskirjeen. Tuloskirje myös Oma opintopolku –palvelussa.
- Paikat otettava vastaan viimeistään 16.7.2021 klo 15.00

Varasijoilta hyväksytyillä on 7 vrk aikaa ottaa tarjottu opiskelupaikka vastaan.

Varasijoilta hyväksytään 2.8.2021 asti.

Mahdolliset yhteishaun lisähaut järjestetään 2.8.-25.8.2021 Korkeakoulut päättävät lisähauun järjestämisestä ja kestosta.

Korkeakoulut yhteishaun ulkopuolella

- Maanpuolustuskorkeakoulu
- Poliisiammattikorkeakoulu
- Högskolan på Åland

Valintaperusteet

- Yli puolet opiskelupaikoista täytetään ylioppilastutkinnon arvosanoihin ja ammattikorkeakouluissa ylioppilastutkinnon arvosanoihin ja ammatillisen perustutkinnon arvosanoihin perustuen.
- Pelkkään valintakokeeseen perustuen valintoja järjestetään kuten ennen uudistustakin.
- Kynnysehto: tietyn tai tiettyjen ylioppilaskokeen/kokeiden hyväksytty suoritus tai suorittaminen tietyllä arvosanalla.
- Todistusvalinnan pisteet lasketaan koulutuksen valintakriteereiden perusteella hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineyhdistelmän mukaan. Huomioitavia ylioppilastutkinnon aineita voi olla enimmillään kuusi.
- Jos hakijalla ei ole arvosanaa kaikissa koulutuksen edellyttämässä aineissa, hän ei saa niistä pisteitä. Hän voi kuitenkin tulla valituksi todistusvalinnassa, jos muista aineista saadut pisteet ovat riittävät.
- Vähimmäispisteraja: Hakukohteissa ilmoitettu minimi yhteispistemäärä, mikä pitää saada, jotta voi tulla hyväksytyksi
- Joissakin koulutuksissa voi todistusvalinnan pisteyttämisen sijaan tai sen rinnalla olla suoravalintaa

Valintaperusteet?

- Valintaperusteet vaihtelevat aloittain (tiedot opintopolku.fi)
- YLIOPISTO:
 - Monilla aloilla valtakunnallisia yhteisvalintoja (mm. kasvatusala, kauppatieteet, oikeustieteet, di-koulutukset)
 - Valintatavat: suoravalinta, todistusvalinta, valintakoe
 - Todistusvalinnassa pisteitä saa 3-6 aineesta
 - Joissakin koulutuksissa on kynnysehtoja (esim. kemiasta C, jotta mukana todistusvalinnassa).
 - Suoravalinnassa voit tulla valituksi tietyn/tiettyjen aineiden arvosanojen perusteella.
- AMK: kaikki muut paitsi kulttuuriala
 - Todistusvalinta: ÄI + MAB/MAA + YKSI KIELI + KAKSI MUUTA PARHAAT PISTEET ANTAVAA AINETTA (RE/KIELI)
 - Valtakunnallinen digitaalinen valintakoe yhteinen kaikilla aloilla

Valintakokeet

➤ AMMATTIKORKEAKOULUT:

- Valintakokeessa yhteisiä osioita + alakohtaisia osioita
- Valintakoe järjestetään toukokuun lopulla/kesäkuun alussa, ilmoittautuminen opintopolussa.
- Valintakoe tehdään omalla tietokoneella.

➤ YLIOPISTOT:

- valintakokeen materiaalina lukion kurssisisältöjä, jonkin aineen oppimäärä ja/tai muuta kirjallisuutta, myös soveltuvuutta voidaan arvioida
- yhteisvalinnoissa koepaikka ilmoitettava hakulomakkeella/koepaikka on 1. hakutoive.

Valintakokeiden yksilölliset järjestelyt

- ▶ Perusteena voi olla esim. lukivaikeus
- ▶ Yksilöllisiä järjestelyjä voi olla esim.
 - ▶ Lisäaika
 - ▶ Avustaja
 - ▶ Tekninen apuväline
 - ▶ Rauhallinen koetila
 - ▶ Erillinen näyttö
- ▶ Yksilöllisiä järjestelyjä haetaan aina erillisellä lomakkeella (+ asiantuntijalausunnoilla).
- ▶ Hakemukseen tulee liittää kopiot todistuksista, joihin hakija vetoaa (esimerkiksi lääkärintodistus tai muu vastaava lausunto vamman tai sairauden laadusta tai todistus lukihäiriöstä tai oppimisvaikeudesta).
- ▶ Lukihäiriön vuoksi tukitoimia, esimerkiksi lisäaikaa anovan tulee liittää hakemukseensa koulutuksen saaneen erityisopettajan, asiaan perehtyneen psykologin, puheterapeutin tai erikoislääkärin (esim. lastenneurologi, neurologi tai foniatri) lausunto.
- ▶ Lausunnosta tulee käydä ilmi, että lukihäiriön vuoksi hakija tarvitsee tukitoimia kokeen suorittamiseen.
- ▶ Korkeakoulu voi hyväksyä ylioppilastutkintolautakunnan vastaavan päätöksen, jos siitä ilmenee myönnetyt tukitoimet.